

266. A szívsebzés imája a Jézusról nevezett (Avilai) Szent Teréznel *Önéletrajz, 27. 29. fejezet*

Imádkozzuk a 153. számú éneket:

*Ó add, Jézusom, nekem szentséges Szívedet,
Amely oly véghetetlen mértékben szeretett!
Bűnös, fásult lelkemet hadd gyullassza lángra
Szerető, Szent Szívednek üdvözítő lángja!*

*Szíved édes szerelme lelkemnek harmatja,
Amely táplál, feléleszt és lelkem áthatja.
Szent Szívednek szerelme: bűnös lelkem napja,
Melytől lelkem világát, üdvösségét kapja.*

I. A Jézusról nevezett (Avilai) Teréz boldoggá és szentté avatása

1. Rómában a Santa Maria della Victoria, vagyis a Győzelemről nevezett Szűz Mária templomában van egy nagyon jellemző szobrászati műve **Bernini**-nek. Ő az 1600-as évek közepén tevékenykedett Rómában, így 1644-ben a Triton-kutat, ugyanebben az évben a Santa Maria sopra Minerva előtti kutat az elefánt hátán álló obeliszkkal alkotta. **A Santa Maria della Victoria templomban Szent Terézia extázisát ábrázolja.** A vallási elragadottságnak ez a finom realitással való megjelenítése sokak szívét megihleti. Mindez akkor történt, amikor jó harminc évvel előbb, **1614. április 24-én megjelent a pápai bulla**, amely megengedte, hogy a Jézusról nevezett Avilai Szent Terézt **boldogként tisztelhesük**, róla szentmisét lehessen mondani, és a sarutlan karmelita rendben pedig zsolozsmát is imádkozhassanak a tiszteletére. Ennek a spanyol szerzetesnőnek az életszentsége hatalmas nagy lelkesedést váltott ki, nemcsak hazájában, Spanyolországban, hanem a világegyházban is. **Szentté avatása pedig 1622. március 12-én volt**, a Feketevasárnap előtti szombaton. E napon az ég 5 lakóját tisztelte meg a pápa a szentség glóriájával: Izidort, Loyolai Ignácot, Xavéri Ferencet, Néri Fülöpöt és Teréziát. A fényes ünnepség a vatikáni Szent Péter-bazilikában folyt le. Érthető, hogy Itália népe is ki akarta fejezni tiszteletét a Jézusról nevezett (Avilai) Szent Teréziának.

2. **Hogyan lehet a misztikus élményt ábrázolni**, vagyis azt, hogy Isten megérinti az ember szívét, hogy eljön hozzá, zörget lelke ajtaján, kinyitja azt, és beköltözik hozzá, hogy lakást válasszon nála (vö. Jel 3, 20), és **választott szentjének a szívét** az angyal szolgálata által **a tüzes szeretet nyilával járja át**? Ezt a mozdulatot tudta ábrázolni Bernini utolérhetetlen áhítattal a római Santa Maria della Victoria templomban.

Mit tudunk erről a szívről? A boldoggá avatás és a szentté avatás előtt a rendi előjáróság megengedte, hogy Avilai Szent Teréz holttestét Albából átszállítsák Avilába. Szent Teréz **1582-ben halt meg, és két évvel később**, amikor a koporsót felnyitották, megállapították, hogy a faanyaga teljesen elrohadt, a ruhanemű is ugyancsak ilyen állapotba került, azonban a szentanya **teteme tökéletesen ép volt.** Csak arcán és kezén – ahol a mész közvetlenül érintette – látszott egy-egy sötétebb folt, egyébként azonban teljesen fehér volt a **bőre**, és annyira **üde**, rugalmas és hajlékony, mint egy élő, és nem is öreg, hanem fiatal ember teste. Amikor kiemelték a sírból, a tartományfőnök, Gracián atya és az összes jelenlevő, térdre borulva fejezték ki iránta hódolatukat. A szentanyának ismert **csodálatos illata pedig friss és erős volt**, mint halála alkalmával. Csakhogy más feltűnő jelenséget is észrevettek: **a tetemből illatos olaj áradt ki**, és átitatta a leplet, amelyen feküdt, és amellyel be volt takarva. Ez az illat évek hosszú során is megmaradt. Csodálkozva látták, hogyha a szentanya tagjait illetik, a bőr és az izmok éppen úgy engednek a nyomásnak, épp úgy

visszatérnek eredeti helyzetükbe, mint az élő embernél. Csak egyben különbözött a tetem az élőtől, abban, hogy nagyon könnyű volt. A **súly**a nem volt több, **mint egy kisgyermeké**. Az akkori kor szokásának megfelelően a testből ereklyéket próbáltak gyűjteni. Ennek a szokásnak elejét veendő Grácian atya még 1584-ben meghagyta, hogy a koporsót le kell zárni. Sajnos maga Grácián atya adott „rossz példát”, vagyis az ereklyére áhítóok kívánságának eleget téve vett a szent holttestéből. Különösen a szentanya unokahúga, Beatrix aknázza ki azt a kis időt, és minduntalan **le-levágott a szent testből egy-egy darabot és osztogatta** „jobbra-balra”. Egy laikus nővérnek pedig – akinek ebben állítólag egy kartestvér és egy másik laikus nővér is segédkezett – az a hallatlan gondolata támadt, hogy **kivágta a szentanya szívét**. Hogy mi volt ezzel a szándéka, nem tudni, de annyi tény, hogy tettüket el akarták titkolni, és a szívet elrejtették. Csakhogy az abból kiáradó illat elárulta őket. Példás büntetésben részesültek. Másrészt azonban ma is hálások vagyunk nekik e tettükért, amennyiben ezt a szívet **Alba város kolostorában egy szép kristályüvegben őrzik**. Ez Szent Teréziának egyik legszebb ereklyéje.

Nyilván, hogy ezeket az eseményeket a kor szokásának megfelelően kell értékelnünk. Két esztendővel a boldoggá avatás után, tehát **1616-ban** a mauzóleumot átalakították, megnagyobbították, és teljesen elzárták a zárda oldala felől, illetve csak egy rácsos ablakot hagytak rajta a nővérek számára. A szent testet új ereklyetartóba, és azzal együtt egy fehér kőből faragott, aranyvirágokkal díszített sírba helyezték. Tehát **a szent testet épségben találták**, a feloszlásnak minden jele nélkül. A bal kar és a szív külön-külön értékes ereklyetartóban voltak az albai zárdában a hívek tiszteletére elhelyezve. Pólit püspök és az első párizsi karmelita nővérek a következőket írták le: „Szent Teréziának a szívet a mai nap is őrzik az albai zárdában egy díszes ereklyetartóban. A **szív** hossza körülbelül **tíz centiméter**, vastagsága pedig fölül négy, alul másfél centiméter. Felső részén szembeszökő módon **látszik a szeráf dárdájának a nyoma**. Ez a seb – ott, ahol a dárda behatolt – **három vagy négy centiméter széles**, és **égési nyomok** észlelhetők rajta, amelyeket például izzó vassal lehetne előidézni. Az ennek megfelelő ellentétes oldalon apró lyukak láthatók, amelyek, úgy látszik, a dárda hegyének felelnek meg. Tamás, salamancai püspök 1898. december 1-jén részletesen is leírta az ereklye állapotát, amikor az ereklyetartót megtisztították, hogy az ereklye a hívek tiszteletére még inkább alkalmasabb legyen (Szent Teréziáról nevezett Ernő atya: *Szent Terézia és a kármeliták*, II. kötet, 371-375. oldal).

3. Ilyenkor az ember csak **némán, áhítattal megáll** Isten határtalan nagysága előtt. Az, amit Szeghy Ernő atya leírt, talán meghökkentő számunkra. Annyira nem szokványos, hogy egy holttest évekkel, évtizedekkel, évszázadokkal később is megmaradjon romlatlanul és épen! Az **Úristen** úgy látszik **meg akarta őrizni választott szentjének a szeretet nyilatától átjárt szívet** – tanúbizonyságul a mi **okulásunkra**. Amit a modern kor orvosi műszerei ki tudnának mutatni, hogy tudniillik a szívsebzés kegyelmében részesült ember szíve ilyen alaki elváltozást szenvedett, azt talán lehetne dokumentálni. De megmagyarázni, hogy egy ilyen sebbel a szíven egy ember hogyan élhet tovább, bizonyára ma sem tudnák. Úgy látszik, ez az **imakegyelem** – hogy Isten ilyen nagy tüzes szeretettel járja át választottjának a szívet, mintha nyilat lőnének bele – annyira **fontos** az Úr titokzatos cselekvése világában, vagyis a misztika világában, hogy azt nekünk nemcsak Szent Terézia betűivel leírva akarta megőrizni, hanem „eredeti kiadásban” is: szívének megvizsgálható, megtekinthető állapotában. A hívek áhítatán keresztül ennek az eseménynek híre elterjedt az egész világon.

Most, a szívsebzést okozó esemény „jegyzőkönyv” megismerése után nézzük:

II. Hogyan élte meg Szent Teréz a szívsebzés imakegyelmét?

Ezt írja: „Néha olyan **heves a fájdalom**, hogy még ezekben az enyhülést adó dolgokban sem tud az ember megkönnyebbülést találni. És nem is tehet ellene semmit. A test meg van semmisülve, az ember **nem tudja mozgatni se kezét, se lábát**. Ha ez a kegyelem álló helyzetben érte, akkor összeesik, mint valami élettelen tárgy. Még csak lélegezni is alig képes. **Csak nyög**, de azt is halkán, mert **az erő elhagyta**. Gyöngye hangon, de annál erősebb érzelmet kifejezve tud csak szólni. Ebben az állapotban az Úr többször volt kegyes engem a következő látomásban részesíteni: **Egy**

angyalt láttam a bal oldalamon testi alakban, ami nálam ritkaság. Mert bár gyakran jelennek meg nekem angyalok, nem szoktam látni őket, hanem úgy történik a dolog, hogy abban a látomásban, amelyről az előbb beszéltem... (Erről az értelmi látomásról az *Önéletrajz*, 27. fejezetben már szólt.) Ebben az esetben azonban **azt akarta az Úr, hogy testi alakban lássam**. Az angyal nem volt nagy, inkább kicsike, de nagyon szép. Kipirult arca úgy látszik arra vallott, hogy igen nagy, magas rangú angyalok közül való, akik **teljesen lángolnak a szeretettől**. Ha nem csalódom, **keruboknak** nevezik őket. A nevüket ugyan nem szokták nekem megmondani, de azt azonban világosan láttam, hogy az égben kimondhatatlan nagy különbség van egyes angyalok között. Ez az angyal **egy nagy aranydárdát tartott kezében**, amelynek **csúcsa** – úgy láttam – **kissé tüzes volt**. Úgy tűnt fel előttem, hogy többször **beledöfte a szívembe**, úgyhogy egészen keresztülhatolt a belső szerveimen. Amikor visszahúzta, úgy éreztem, mintha azokat magával rántaná. Engem pedig **nagy szeretetre gyullasztott Isten iránt**. A fájdalom akkora volt, hogy azt a nyögést csalta ki belőlem, amelyről az imént szóltam. Viszont azonban ez **a borzasztó kín oly végtelen gyönyörűséget okozott, hogy lehetetlen volt kívánnom, hogy megszűnjék**. A lélek ilyenkor **semmi mással nem éri be, mint magával Istennel**. A fájdalom nem testi, hanem szellemi, bár a test is szenved vele, mégpedig igen erősen. Valami kimondhatatlan édes ömlengés ez Isten és a lélek között. És én arra kértem őt: ízleltesse meg azt az ő végtelen jóságát mindenkivel, aki azt találná hinni, hogy hazudok. Azon idő alatt, amíg azok az indulatok tartottak, egészen magamon kívül voltam. Nem akartam sem látni, sem beszélni, hanem **szerettem volna magamat teljesen átengedni ennek a fájdalomnak, amely nekem nagyobb boldogság volt, mint amekkorát ez az egész világegyetem nyújthat!** Ez a kegyelem többször megismétlődött addig az időig, amikor az Úr azt akarta, hogy reám jöjjenek ezek a nagy elragadtatások, amelyeknek még mások jelenlétében sem voltam képes ellenállni. Olyannyira, hogy a nagy fájdalmamra az emberek elkezdtek róluk beszélni. Amióta ezekben van részem, ezt a most említett fájdalmat nem érzem olyan gyakran, hanem inkább azt a másikat, amelyről annak előtte, tudniillik a 20. fejezetben beszéltem. Ez utóbbi sok tekintetben különbözik attól, és nagyobb értékű. Amikor azonban elkezdem érezni ezt a fájdalmat, amelyről most beszélek, az Úr – úgy tapasztaltam – azonnal elragadja és önkívületi állapotba helyezi a lelkemet, úgyhogy **nincs időm kínlódní és szenvedni, hanem ezeket azonnal felváltja az élvezet**. **Áldott legyen Ő**, Aki annyi, de annyi kegyelemmel halmoz el engem annak ellenére, hogy hálátlansággal viszonzom végtelen jótéteményeit.” (A Jézusról nevezett Szent Teréz: *Önéletrajz*, 29. fejezet.)

III. Most csendben mi is álljunk meg elmélkedve egy kis időre!

IV. A szívsebzés kegyelme az Úristen hallatlan ajándéka!

Ebben az imában tehát a lélek megéli: „**Istenem, én Teneked adtam magamat, Te pedig elfogadtál engem!** Nekem adtad magadat, behatoltál lelkem legmélyére, megjelölted, **megsebzted a szívemet!** Lefoglaltál magadénak, és nekem adtad magadat. **Együtt vagyunk!**” **Micsoda kivirágzása ez „az együttlét imájának!”** Valami olyasféle lelkesedés tükröződik itt vissza, mint Szent Tamás apostolnál, aki azt mondta: *Menjünk és haljunk meg Vele együtt!* (Jn 11, 16), amikor tudniillik elhatározták, hogy Lázárral együtt Jézust is megölik.

1. Itt tehát arról van szó, hogy **a Jézust követő lélek egészen, életre, halálra egyé akar lenni az Ő Urával!** Arról van szó, hogy **ne csak meghaljunk Vele együtt, hanem éljünk is Vele együtt**, tudniillik a kölcsönös **szereteten!** Ha Jézus a kereszten kitérte szívét – amelyhez a katona lándzsája volt az eszköz –, hogy utolsó csepp vérének is kiontsa értünk, akkor **nekünk is oda kell tárnunk a szívünket** Isten szeretete elé, hogy az Ő angyalának dárdája megcélozhassa. Azt nem tudhatjuk, hogy az Úr mikor parancsolja meg angyalának szívünk megsebzését. De már csak az a tudat is, hogy Isten szeretete felénk irányul és belénk akar hatolni – mint a felénk célzott dárda –, boldoggá tesz. **A várakozás boldogsága** ez, a találkozás elővételezett öröme, az ujjongás és a

magasztalás imája, ahogyan a Szűzanya is magasztalta az Urat, mert *tekintetre méltatta az Ő alázatos szolgálóleányát* (vö. Lk 1, 38). Az imádkozó lélek tudhatja: Lám **az Úr őt is tekintetre méltatta**, szerető tekintetével már megcélozta a szívét.

2. Ha az Úr még vár is azzal a kegyelemmel, hogy bennünket is meglátogasson az oly nagy fájdalmat eredményező szívsebzés kegyelmével, de **a készségünket azért már nyújthatjuk:**

- „Uram, ha akarsz, Te megtisztíthatasz engem!
- Uram, ha akarsz, Te a szeretet lángoló dárdájával illetheted az én szívemet!
- **Vágyódlak befogadni!** Addig is kitárom szívem ajtaját, jelezve, hogy várlak!”

3. Ha az imádkozó lélek még nem is tapasztal oly nagy kegyelmi édességeket, mint amilyeneket a Jézusról nevezett (Avilai) Szent Teréz tapasztalhatott, nagylelkűen kimondhatja a vállalkozásnak, a készségnek a szavát: „Uram, nekem Te kellesz! Mit nélkülözök akkor, ha Te magad vagy velem? Nem valamit igényelek, talán édességes kegyelmeket sem, hanem inkább Téged, önmagadat, még ha nem is érzékelem, tapasztalom kegyelmed édességeit.” Mindez **a mennyországi boldogság előíze.**

V. Milyen lehet az, amikor Jézus szíven át a lélek beléphet a mennyország örömébe?

Illetve, amikor Isten véglegesen nekünk ajándékozza Önmagát azáltal, hogy a szeretettől sebzett és megnyílt szívünk ajtaján keresztül bejön hozzánk örökre?

1. Ha a Jézusról nevezett (Avilai) Szent Teréz arra kérte az Urat, hogy ízleltesse meg ezt az Ő végtelen jóságát mindenkivel, akkor úgy látszik, **szabad nekünk is vágyakoznunk** erre a mennyi kegyelemre, Jézus Szíve végtelen jósága megízlelésére. Talán most ez legyen **a kulcsmondat: Vágyakozhatunk** a kegyelem édességére, vagy még inkább **a kegyelmek édességét ajándékozó Isten lelkünk hajlékába való költözésére.**

2. Ebben az imában ez a vágyakozás legyen az alapmagatartásunk! Milyen mélységes értelmet kap tehát az adventi várakozás, amely megtanít arra, hogy **minél tovább, minél jobban várakozunk, annál örömtelibb lesz a találkozás boldogsága!** Ez a várakozás **időigényes** magatartás, de a találkozás reményében az ember nem sajnálja odaadni az időt, akármilyen hosszúra nyúlna is az. Ez nem olyan, mint a fizikai éhség, hogy minél hosszabb ideig nem eszik az ember, annál éhesebb lesz. Ez ugyanis **a lélek éhsége**, amely az idő múlásával ugyan **egyre égetőbb**, de a beteljesedés gondolata miatt ugyanakkor egyre **gyönyörűsegebb** is lesz. Az imádkozó ember tudja, hogy **az idő neki dolgozik. Minél több idő múlik el** ebből a földi életből, az ember **annál közelebb jut az örökkévalóság isteni öröméhez!** Milyen boldog is az az idő, amelyben életünk egyre inkább tele lesz Istennel!

3. A Szentírás nem véletlenül alkalmazza ezt a kifejezést: *Amikor beteltek Jób életének napjai, megtért atyáihoz* (vö. Jób 42, 17). A mi életünk múltó napjai is csak arra szolgálnak, hogy egyszer teljessé legyenek, beteljenek – nemcsak az idő elmúlásával, hanem – leginkább magával Istennel. Amint meg tudja érinteni az ember szívét egy kedveskedő, szeretetteljes gesztus, úgy és még inkább **átjárhatja a szívünket Isten-Atyánk szeretetteljes, gyengéd érintése, szeretetének belénk áradása.**

Milyen gyönyörűséges, amikor az imádkozó léleknek már nem csupán várakoznia kell az Úr érkezésére, a szeretete által való betöltődöttségére, hanem megtapasztalhatja: Isten *bejött* hozzá lelke ajtaján, szállást vett nála, vele étkezik, ő pedig egészen Istennel lehet! (Vö. Jel 3, 20). Amikor az isteni Vendég méltóztatott bejönni, akkor a házigazda okos vendéglátó gyanánt végre kedvébe járhat az Úrnak, de a legokosabb magatartás az, hogyha a lelke hajlékában hagyja ezt a drága isteni

Vendéget érvényesülni: „**Uram, tégy velem, amit akarsz, mert tudom, hogy mindent szeretetből fogsz tenni!**”

Az Úr ugyanis a szeretet énekét dalolja neki:

Gyermekem, te most már tudod, hogy' szeretlek én!

A léleknek pedig szinte már mondanía sem kell, elég, ha csak a vágyát fogalmazza meg, mert Ura szavak nélkül is megérti:

Istenem, szeress még jobban, szüntelen!

